

Protocol gescheiden ouders

Concept vastgesteld in het bdo	22-05-2024
Ter informatie aan de gmr	20-06-2024
Ter informatie aan de rvt	04-07-2024
Vastgesteld door het cvb	05-07-2024

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. De rol van leerkrachten en de school.....	3
3. Wie heeft het gezag?.....	3
4. Informatieplicht van ouders.....	3
5. Wijziging geslachtsnaam	4
6. Informatieplicht van de school.....	4
7. Praktische uitwerking van de informatieverstrekking vanuit de school.....	4
8. In schema: wie heeft recht op welke informatie?	6
Bijlage	7

1. Inleiding

Dit protocol geeft de schoolleiding en de leerkrachten regels en richtlijnen in de omgang met gescheiden ouders. Het geeft inzicht in de rechten en plichten van ouders/verzorgers en de school en beschrijft hoe te handelen bij situaties die zich kunnen voordoen in geval van gescheiden ouders.

2. De rol van leerkrachten en de school

De leerkracht en de school zijn voor een kind van wezenlijk belang. Ze vormen een veilige omgeving waarin regelmaat en zekerheid bestaan en waarin betrouwbare mensen werken. Het kind moet zich gesteund voelen omdat de leerkracht betrokkenheid toont voor de situatie waarin het kind en het gezin zich bevinden.

Enkele aandachtspunten in de omgang met kinderen van wie de ouders uit elkaar gaan of gescheiden zijn:

- Ga er voorzichtig mee om, maak de situatie niet zwaarder dan die is;
- Kies geen partij tussen één van de ouders en geef geen oordeel. Kinderen hoeven geen keuze te maken;
- Herleid niet allerlei gedragingen van het kind tot de thuissituatie.

Als ouders meerdere kinderen op school hebben, moeten collega's van elkaar weten dat er een scheiding speelt en wordt afgesproken welke leerkracht het aanspreekpunt is. Hij of zij is degene die de collega's informeert en de centrale persoon die weet wat en wanneer gedaan is en wordt. Diegene onderhoudt het contact en roept eventueel hulp in van derden.

De leerkracht zal te allen tijde respectvol blijven naar beide ouders. De leerkracht observeert gedrag, emotionele en cognitieve vaardigheden. Mocht hier iets opvallends zijn, dan zal de leerkracht de ouders uitnodigen voor een gesprek en waar nodig hulp inschakelen.

3. Wie heeft het gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag: gezamenlijk gezag. Het doet daarvoor niet ter zake of ouders getrouwd zijn en op hetzelfde adres wonen. Als ouders scheiden, behouden zij in principe beiden het gezag over het kind. Alleen door een rechterlijke uitspraak kunnen één of beide ouders uit hun gezag ontheven worden. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent, wordt dit voogdij genoemd.

4. Informatieplicht van ouders

Bij inschrijving van de leerling wordt melding gedaan van de gezinsrelatie waarin deze opgroeit. Als de ouders geen gezamenlijk gezag over hun kind(eren) hebben, wordt dit aan de school (ib'-er/schoolleider) gemeld. Indien van toepassing zijn de adressen van beide ouders bij de school bekend. Dat geldt ook voor de relevante passages uit het ouderschapsplan (informatierecht) en de beschikking van de (kinder-)rechter. Bij wijzigingen dienen de ouders de school (ib'-er/schoolleider) daarvan direct in kennis te stellen onder overlegging van de passages uit de gerechtelijke stukken. Indien de school deze stukken niet ontvangt, kan er niet gehandeld worden volgens dit gedragsprotocol en gaat de school ervan uit dat ouders gezamenlijk gezag hebben.

5. Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. De school zal niet toestaan dat het kind wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat beide ouders het daarover eens zijn of nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd.

6. Informatieplicht van de school

Iedere ouder heeft in principe recht op informatie van de school over zijn of haar kind. Dat is ook het uitgangspunt op onze scholen. Er kunnen echter wel verschillen zijn. De ene ouder kan recht hebben op meer informatie dan de andere. Een enkeling heeft zelfs helemaal geen recht op informatie. Dat heeft te maken met de wettelijke hoedanigheid waarin de ouders verkeren.

1. Ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die samen het gezag over hun kinderen hebben, krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind.
2. Voor ouders die gescheiden zijn, niet meer bij elkaar wonen en beiden het gezag hebben, ligt het niet anders: zij hebben allebei recht op informatie.
3. Als er sprake is van één van de ouders die ouderlijk gezag heeft, is die verplicht om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (Burgerlijk Wetboek art. 1 :377b, zie bijlage). Gegevens over schoolresultaten moeten dus ook via de met het gezag belaste ouder verstrekt worden. Als de communicatie tussen ouders zodanig verstoord is dat de niet met gezag belaste ouder geen informatie ontvangt, kan deze de school hiervoor benaderen en verzoeken om deze informatie rechtstreeks te ontvangen.
4. De school heeft geen informatieplicht aan eventuele nieuwe relaties.

7. Praktische uitwerking van de informatieverstrekking vanuit de school

Om de informatieverstrekking naar gescheiden ouders / partners zo goed mogelijk te laten verlopen zijn de volgende afspraken gemaakt:

Basisregel

Bij gescheiden ouders verstrekken we zoveel mogelijk de informatie vanuit school naar beide ouders. Uitgangspunt hierbij blijft dat beide ouders op gelijke wijze geïnformeerd en geconsulteerd worden.

A. In geval van (mede) gezag omvat de informatieverstrekking ten minste:

- de schoolgids, de nieuwsbrieven, de rapporten/toetsresultaten van de leerling in kwestie en overige relevante informatie over de leerling;
- uitnodiging voor ouderavonden en op ouders gerichte schoolactiviteiten, dan wel activiteiten waarbij ouderparticipatie vanuit de school gewenst is;
- verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van diens schoolloopbaan;
- inzage in de door de school vastgelegde persoonsgegevens, waaronder het leerlingendossier.

B. De niet met het gezag belaste ouder ontvangt op diens verzoek informatie over belangrijke feiten en omstandigheden.

Op basis van jurisprudentie betreft dit rapporten, informatie rond schoolkeuze, informatie met betrekking tot de schoolloopbaan en informatie bij specifieke problemen tenzij:

1. de informatie ook niet aan de met het gezag of verzorging belaste ouder zou worden verstrekt (zie bijlage, artikel 377c BW) of
2. het belang van de leerling zich daartegen verzet. De rechter zal zich hierover uitspreken.

Indien de school een verzoek om informatie afwijst, zal zij dit met redenen omkleed kenbaar maken aan verzoeker/verzoekster.

Onderzoeksaanvragen en specifieke ondersteuning

Toestemmings- en aanmeldingsformulieren voor onderzoeken door het schoolondersteuningsteam, door een orthopedagoog, e.d. waar toestemming van de ouders is vereist, worden aan beide ouders verstrekt indien zij beiden ouderlijk gezag over het kind hebben. Toestemming van hen beide is vereist om het onderzoek plaats te kunnen laten vinden. Voor overleg / informeren n.a.v. onderzoeken en specifieke ondersteuning wordt alleen de verzorgende ouder uitgenodigd.

Aanvraag verlof

Verlofaanvragen kunnen alleen gedaan worden door de ouders die het ouderlijk gezag over het kind hebben. Ouders die geen ouderlijk gezag hebben kunnen geen verlof aanvragen.

Facturen

De facturen gaan naar de ouder die debiteur is. Na een scheiding blijft dat soms hetzelfde, soms krijgen we een verzoek om dat aan te passen. Er is bij iedere leerling één debiteur.

Ouderavond

De uitnodiging voor een oudergespreksavond betreft een gezamenlijk gesprek voor beide ouders. Alleen als er zwaarwegende redenen zijn waarom dit onwenselijk is of het vanuit de school bezien niet is in het belang van het kind kan hiervan afgeweken worden. Een verzoek voor een afzonderlijk gesprek met beide ouders moet bij de ib'-er of schoolleider kenbaar gemaakt worden. Bij zwaarwegende redenen kunnen zij besluiten de ouders in het vervolg apart uit te nodigen voor een gesprek. Ook vanuit school gezien is het niet wenselijk als één van de ouders (bijna) nooit contact heeft met de school. Het is in het belang van het kind dat beide ouders hun betrokkenheid tonen.

Voor een algemene ouderavond en voor de afscheidsavond eind groep 8 worden beide ouders uitgenodigd, tenzij er een dusdanig conflictueuze situatie tussen beide ouders is dat de aanwezigheid van een van de ouders, naar het oordeel van de school, de belangen van het betreffende kind zal schaden. Het gaat hier om uitzonderingssituaties, waarin er zwaarwegende redenen zijn om een van de ouders niet uit te nodigen.

Rapporten

Leerlingenrapporten worden aan de leerling meegegeven naar huis. Het rapport komt dus op deze wijze bij de ouder waar het kind op dat moment verblijft. Het is de taak van die ouder dit rapport met de andere ouder te communiceren. Desgewenst kan de andere ouder een kopie van het leerlingenrapport bij de ib'-

er of schoolleider aanvragen. Leerlingenrapporten die digitaal verstuurd worden, worden aan beide ouders verstrekt.

8. In schema: wie heeft recht op welke informatie?

Onderstaand schema geeft weer wie recht heeft op welke informatie. Onder 'beperkte informatie' wordt verstaan: alleen belangrijke feiten en omstandigheden, dus informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaal pedagogische ontwikkelingen op school, tenzij in die kolom anders vermeld.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie
A	Ouders die met elkaar zijn getrouwd, beiden:	X	
B	Ouders zijn gescheiden, voor beide ouders geldt ¹ :	X	
C	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren:	X	
D	Ouders die niet met elkaar zijn getrouwd, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen:	X	
E	Ouder die niet met het gezag is belast:		X (art 1:377c BW)
F	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in gezagsregister, voor die vader geldt:		X (art 1:377c BW)
G	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister, voor beide ouders geldt:	X	
H	Stel heeft samengewoond; nu uiteen, kind is erkend en ingeschreven in gezagsregister, voor beide ouders geldt: (zie voetnoot bij B)	X	
I	Stel heeft samengewoond; nu uiteen, kind is erkend en niet ingeschreven in gezagsregister, voor vader geldt:		X (art 1:377cBW)

¹ NB: geen informatie geven die mogelijk kan worden gebruikt om voordeel ten koste van de andere ouder te halen.

J	Ouders beide uit de ouderlijke macht gezet; kind is onder voogdij geplaatst, voor beide ouders geldt:		X (art 1:377cBW)
K	Voogd	X	
L	Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend:		Helemaal geen informatie
M	Grootouders die de verzorging van het kind op zich nemen omdat ouders spoorloos zijn:		In principe geen informatie, praktijk is anders
N	Nieuwe relaties		X

Bijlage

Burgerlijk Wetboek

art. 1:377b

Lid 1: De ouder die met het gezag is belast, is gehouden de niet met het gezag belaste ouder op de hoogte te stellen omtrent gewichtige aangelegenheden met betrekking tot de persoon en het vermogen van het kind en deze te raadplegen - zo nodig door tussenkomst van derden - over daaromtrent te nemen beslissingen. Op verzoek van een ouder kan de rechter ter zake een regeling vaststellen.

Lid 2: Indien het belang van het kind zulks vereist kan de rechter zowel op verzoek van de met het gezag belaste ouder als ambtshalve bepalen dat het eerste lid van dit artikel buiten toepassing blijft.

art. 1 :377c

Lid 1: De niet met gezag belaste ouder wordt desgevraagd door derden die beroepshalve beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, daarvan op de hoogte gesteld, tenzij die derde de informatie niet op gelijke wijze zou verschaffen aan degene die met het gezag over het kind is belast dan wel bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.

Lid 2: Indien de informatie is geweigerd, kan de rechter op verzoek van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde ouder bepalen dat de informatie op de door hem aan te geven wijze moet worden verstrekt. De rechter wijst in ieder geval het verzoek af, indien het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.